

Quico Estivill

RAG'N'BONE

Les banderes són vent visualitzat [...] Com si fossin capaços de dividir el vent, els pobles se'n serveixen per tal d'assenyalar l'aire que tenen al damunt com a propi.
Elias Canetti

I had rather a suspicion of her; she is an old rag and bone picker in the street.
The Proceedings of the Old Bailey, 1802

RAG'N'BONE

Quico Estivill

Del 14/9 al 3/11

L'expressió anglesa *rag-and-bone* significa, literalment, «parrac (o drap) i os». A partir del segle XIX, però, i amb l'arribada de la modernitat i dels seus «excedents» (tan físics com humans), a *rag-and-bone man* passava a designar el que nosaltres anomenaríem un parracaire: algú que recorre els carrers de la ciutat amb l'objectiu d'espigolar-ne les restes (entre elles els vells teixits i els ossos que els donaven forma) i, per extensió, qualsevol romanent susceptible de tenir una segona oportunitat.

En aquest sentit, l'artista és una mica *rag-and-bone man*, no tant per la seva activitat «parracaire» com per la seva afició a espigolar vides: tot el que recull, al final, confegeix un fris o un mosaic molt inquietant que, en el cas d'Estivill, sempre pot ser llegit com una *vanitas*. I és que l'exposició que l'artista de l'Espluga de Francolí presenta a La Mercè de Girona és —o proposa— en primera instància, un recorregut que posa en entredit els parracs més transcendents de la societat (banderes) i els vells somnis de permanència humans (cranis, màscares funeràries) a partir d'una poètica transversal, a saber, aquella que pot transitar de la pintura més tradicional a la instal·lació videogràfica sense renunciar, en cap cas, al seu pinyol conceptual.

I quin és aquest concepte, diguem-ne, medul·lar? Doncs la visió barroca de la condició humana. No ens referim només al període històric (segle XVII) tan ben representat en la pintura hispana, sinó al seu llegat perenne, és a dir, la necessitat de recuperar aquell «ull místic» del qual parlava el gran Victor I. Stoichita al seu llibre homònim: una mirada que necessita l'oxímoron (el «hielo que abraza», el «morir porque se vive», etc.) per expressar l'inexpressable, per encarnar la mort i alliberar la vida de la carn o, en definitiva, per tornar a les imatges i a les coses alguna mena de contingut que no necessàriament ha de ser transcendent.

De la pintura als fantasmes digitals i a la inversa. **RAG'N'BONE** és un intent de recuperar aquella via per *visibilium ad invisibilium* (és el vell somni iconogràfic de l'Església) o per neutralitzar aquell «últim grau de transparència» al qual, segons Lyotard, hauria arribat la nostra cultura de visualitat buida. Per això Estivill torna programàticament a la pintura i a l'escultura: perquè —per no deixar el filòsof de Versalles— ja fa massa que la teoria estètica sembla ser «la temptativa mitjançant la qual l'esperit procura desfer-se de la matèria». Per fortuna, aquest intent no té cap possibilitat d'èxit: «Mai ens alliberem de la Cosa. Sempre oblidada, és inoblidable», conclou el francès.

Doncs això: d'Antonio de Pereda o de Juan de Valdés Leal a Bill Viola. O de la tecnologia a la revelació (i a la inversa, com creia l'historiador de les religions Huston Smith). L'espigolador (o el parracaire) visual sap que totes les imatges formen part d'un mateix *continuum* en què el present brostaria del passat. Una pintura barroca o una peça de videoart extreuen el seu sentit del mateix cordó umbilical: a l'origen hi hauria la gran matriu universal, silenciosa i fosca i, per sobre de tot, perfectament indiferent a les nostres misèries i als nostres sofriments. Per entendre'ns: els ossos només són ossos i les banderes, com deia Canetti, representen l'intent fallit i molt humà de dividir el vent (fem art com fem parcel·les d'aire al damunt dels nostres caps).

Quico Estivill

RAG'N'BONE

Cordinació: Manel Bayo
Coomisariat: Eudald Camps

Activitats:
Inauguració i visita a la mostra de la mà de l'artista i el comisari. **Dijous 14 de setembre a les 19 h.**

ESCOLA MUNICIPAL D'ART. LA MERCÈ
Pujada de la Mercè 12
17400 Girona

Horaris:
De dilluns a divendres de 9:30 a 13:30 h i de 16:30 a 20:30 h